

OCENA REALIZACJI

STRATEGII INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA I GMINY SOLEC KUJAWSKI NA LATA 2016-2023(+)

W 2018 ROKU

I. WSTĘP

Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016-2023 (+), została uchwalona przez Radę Miejską w Solcu Kujawskim Uchwałą Nr XXI/197/16 z dnia 25.11.2016 r.

W dokumencie określona została Misja, która zakłada podniesienie poziomu jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców Miasta i Gminy Solec Kujawski poprzez funkcjonowanie sprawnego systemu polityki społecznej, w oparciu o różnorodne nowoczesne i innowacyjne formy wsparcia społecznego.

Strategia formułuje też Wizję, która stanowi o tym, że Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim ma być przyjazny i nowoczesny, tworzący spójny system pomocy społecznej na rzecz wzrostu jakości życia mieszkańców gminy Solec Kujawski w atmosferze życzliwości, empatii i szacunku dla ludzkiej godności.

W Strategii określony został cel strategiczny oraz cele operacyjne, przy określaniu których kierowano się zasadami zmierzającymi do zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej tj.:

- Zasadą pomocniczości - w celu efektywnej realizacji polityki społecznej do realizacji celów strategicznych będzie wykorzystany potencjał organizacji pozarządowych.
- Zasadą współodpowiedzialności - za kształt i realizację Strategii odpowiedzialni będą: władza publiczna, organizacje pozarządowe oraz beneficjenci poszczególnych programów tworzących strategię.
- Zasadą orientacji na mieszkańców - podstawowym podmiotem działania będzie społeczność lokalna - mieszkańcy Solca Kujawskiego. Władze samorządowe tworząc zadania uwzględniać będą ambicje, umiejętności, dążenia, wartości i wiedzę mieszkańców, tworząc warunki sprzyjające ich aktywności.

Zgodnie z zapisem w dokumencie, Zespół wdrażający Strategię winien przynajmniej raz w roku dokonać oceny poziomu wdrażania poszczególnych celów i analizy wskaźników. Zespół swoją ocenę wraz z wnioskiem przedstawia Dyrektorowi MGOPS w Solcu Kujawskim, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań, np. programów, celów, programu rozwiązywania problemów alkoholowych i in. Dyrektor MGOPS przedstawia powyższe wnioski Burmistrzowi Solca Kujawskiego

II. EWALUACJA STRATEGII

1. Cele.

- Diagnoza i analiza problemów pojawiających się w trakcie realizacji Strategii.
- Usprawnianie realizacji Strategii.
- Ocena skuteczności i adekwatności podejmowanych działań.
- Opracowanie wniosków do wykorzystania przy realizacji Strategii w następnych latach.

2. Pytania pomocne przy ocenie Strategii.

- Jakie problemy pojawiają się w trakcie wdrażania Strategii?
- Co jest przyczyną tych problemów?
- Jak można te problemy rozwiązać/zniwelować?
- Co pomogłoby usprawnić realizację poszczególnych działań?
- Czy działania są adekwatnie dobrane do realizacji celów strategicznych i operacyjnych?
- Czy realizowane działania są skuteczne w zakresie osiągnięcia celów strategicznych i operacyjnych?

3. Narzędzia oceny Strategii.

- Analiza dokumentów.
- Sprawozdania.

III. OCENA MIERNIKÓW/WSKAŹNIKÓW REALIZACJI STRATEGII

Cel 1. Wzmocnienie pozytywnego wizerunku rodziny z dziećmi poprzez prowadzenie działań wspierających, informacyjnych i promocyjnych.

Cel operacyjny	Miernik/Wskaźnik	Działania w 2018 r.	Wskaźnik w poszczególnych latach				Docelowo w 2023
			2015	2016	2017	2018	
Wzmocnienie pozytywnego wizerunku rodziny z dziećmi poprzez prowadzenie działań wspierających, informacyjnych i promocyjnych.	Liczba rodzin z dziećmi objętych pracą socjalną ze względu na problemy opiekuńczo-wychowawcze w stosunku do ogólnej liczby rodzin z dziećmi korzystających z pomocy MGOPS.	<i>120 rodzin objęto pracą socjalną ze względu na problemy opiekuńczo-wychowawcze, a 161 rodzin z dziećmi korzystało z pomocy MGOPS ogółem.</i>	87%	88,62%	75,29%	74,29%	60%
	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	<i>Ogółem w pieczy zastępczej przebywało 33 dzieci.</i>	34	27	30	33	28
	Liczba dzieci, które powróciły z pieczy zastępczej.	<i>4 dzieci powróciło z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.</i>	3	8	11	15	10
	Liczba zrealizowanych projektów/programów na rzecz rodzin z dziećmi.	<i>Organizacje pozarządowe i MGOPS zrealizowali 6 projektów na rzecz rodzin z dziećmi.</i>	4	5	5	6	6

Cel 1 - Działania

Cel 1.	Działania	Realizatorzy i Partnerzy
Wzmocnienie pozytywnego wizerunku rodziny z dziećmi poprzez prowadzenie działań wspierających, informacyjnych i promocyjnych.	A. Zapewnienie bezpłatnego dostępu do specjalistycznego poradnictwa dla rodzin.	MGOPS, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, parafie, GKRPA i oświata.
	B. Organizacja „Szkół dla rodziców” oraz innych form edukacji w ramach realizacji programów, projektów.	MGOPS, organizacje pozarządowe, oświata, SCK, Centrum Aktywności i Edukacji – Biblioteka Publiczna
	C. Organizowanie wypoczynku dla dzieci oraz organizowanie różnych form spędzania czasu wolnego rodzin.	MGOPS, GKRPA, UMiG, SCK, OSiR, organizacje pozarządowe, oświata.
	D. Wspieranie form indywidualnej opieki nad dziećmi.	Gmina, MGOPS, organizacje pozarządowe, oświata.
	E. Program "Rodzina 3+" (Karta Dużej Rodziny)	UMiG, MGOPS, szkoły, PCPR w Bydgoszczy.

	F. Zintensyfikowanie działań udzielanych przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny, zwłaszcza rodzinom zagrożonym umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.	MGOPS, organizacje pozarządowe.

Ad. A. W ramach zapewnienia dostępu do specjalistycznego poradnictwa dla rodzin przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskiego działają Punkty: Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym, Punkt Konsultacyjny dla Osób Współuzależnionych, Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz konsultacje psychiatryczne.

Ad. B. Formy edukacji w ramach realizacji programów, projektów:

„Klub Mam” - inicjatywa Biblioteki Publicznej w Solcu Kujawskim. Jest to miejsce które integruje mieszkańców Solca Kujawskiego i okolic. W każdą środę o godz. 16:30 kobiety spodziewające się dziecka i rodzice z małymi dziećmi spotykają się wspólnie by podzielić się doświadczeniami płynącymi z macierzyństwa, porozmawiać i spędzić miło czas w otoczeniu książek i przy zapachu aromatycznej kawy.

W ramach spotkań organizowane są warsztaty ze specjalistami różnych dziedzin: dietetyki, pedagogiki, psychologii, stomatologii, logopedii, a nawet sztuki wizażu. Klub to również miejsce zabaw dla małych dzieci.

Projekt: „Rodzina: świat dorosłych i świat dzieci” – skierowany do rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny lub wzmożoną pracą socjalną. Celem projektu było wzmocnienie i podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców z rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, pochodzących z terenu Miasta i Gminy Solec Kujawski. Projekt rozpoczął się wyjazdem edukacyjno-integracyjnym uczestników projektu wraz z otoczeniem do miejscowości nadmorskiej. W trakcie wyjazdu rodziny zwiedziły Muzeum Obrony Wybrzeża na Helu, poznając historię Polski i walki Polaków o niepodległość. W ramach projektu odbywały się również spotkania z pedagogiem, pielęgniarką środowiskową i dietetyczką. Zajęcia prowadzone zostały w formie warsztatowej, sprzyjającej wymianie doświadczeń między rodzicami zajmującymi się dziećmi. Odbyło się także spotkanie edukacyjno-integracyjne pn.: „Rodzinne Święto Pieczonego Ziemiaka”, podczas którego rodziny poznały historię i bieżące informacje na temat obronności kraju. Projekt realizowany był w okresie od 27 sierpnia do 19 listopada 2018 roku.

W Bibliotece Publicznej - Filia dla Dzieci przez cały rok odbywały się liczne atrakcje dla najmłodszych mieszkańców Solca Kujawskiego. Dzieci miały szansę uczestniczyć w różnorodnych zajęciach manualnych, ruchowych i edukacyjnych. Dla przedszkolaków

przygotowany był specjalny biblioteczny kącik, do którego zapraszane były dzieci w wieku przedszkolnym w czasie roku szkolnego. Celem spotkań było zaprzyjaźnienie dzieci z najpiękniejszą polską i światową literaturą.

Dla **uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych** organizowane były lekcje biblioteczne i okolicznościowe konkursy, mające na celu zaznajomienie dzieci z biblioteką i księgozbiorem. W okresie wakacji **dzieci** miały zapewnione różnorodne spotkania tematyczne, pełne zabaw i radości.

Ad. C. W ramach organizowania wypoczynku dla dzieci zrealizowano:

Półkolonie dla dzieci i młodzieży „Kolonista: mały-wielki patriota”

Celem projektu było aktywne i bezpieczne spędzenie wakacji letnich wraz z propagowaniem wartości patriotycznych, z jednoczesnym dożywieniem 20 dzieci z Punktu „Światelko”, pochodzących z różnych rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W półkolonii wzięło udział 20 dzieci z terenu gminy Solec Kujawski. W ramach projektu odbyły się wyjazdy do: Muzeum Ściśle Tajnego w Trzszczyńce i Exploseum w Bydgoszczy. Dzieci brały udział w warsztatach animacyjnych, plastycznych i edukacyjnych prowadzonych przez wykwalifikowaną kadrę Muzeum Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim i wychowawców. Odbyło się również spotkanie warsztatowe z członkami stowarzyszenia BIZON, gdzie dzieci uczyły się zasad udzielania pierwszej pomocy i zapoznały się z historią broni, walk o niepodległość i o zasadach obrony terytorialnej. W ramach półkolonii uczestnicy mieli zapewniony posiłek.

Działalność Punktu „Światelko” – Punkt „Światelko” działający w strukturach Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim na podstawie Ustawy z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi. Punkt ten w roku 2018 mieścił się w Szkole Podstawowej nr 4 w Solcu Kujawskim a jego obszarem działania było Miasto i Gmina Solec Kujawski. Punkt był czynny przez cały rok, we wszystkie dni robocze od poniedziałku do piątku, w godz. 15.15 – 17.15, natomiast we wtorki odbywały się konsultacje dla rodziców/opiekunów z pedagogiem w godzinach od 16.30 do 18.30 z dziećmi pracowali wychowawcy socjoterapeuci.

W **Soleckim Centrum Kultury** działało wiele sekcji m.in. plastyczne, teatralne, rzeźby, tańca, w którym uczestniczyły dzieci i młodzież z terenu gminy. Dzieci mogły też korzystać ze świetlic działających przy dwóch szkołach podstawowych mieszczących się na terenie gminy oraz w zajęciach pozalekcyjnych.

Dzieci i młodzież korzystały też z wielu zajęć organizowanych przez kluby sportowe działające na terenie gminy, szkółki piłkarskie oraz z zajęć w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Solcu

Kujawskim. Prężnie działało również harcerstwo.

Ad. D. Nie został zrealizowany

Ad. E. W ramach promocji Karty Dużej Rodziny na stronie BiP Urzędu Miasta w Solcu Kujawskim (<http://mst-solec-kujawski.rbip.mojregion.info/karta-duzej-rodziny/>) znajduje się zakładka zawierająca wszelkie informacje dotyczące programu wraz z mapą podmiotów uczestniczących w programie. Podane są również linki odsyłające do strony Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, informacje dla partnerów, oraz wnioski do pobrania.

Podobne informacje umieszczone zostały na stronie Solca Kujawskiego (<http://www.soleckujawski.pl/>)

Ad. F. Liczba pracowników socjalnych wykonujących zadania gminy w roku 2018 wynosiła 12 osób, średnio na 1 pracownika socjalnego przypadało 1335 mieszkańców.

W 2018 r. wszystkie osoby i rodziny otrzymujące pomoc finansową objęte były również działaniami w formie pracy socjalnej. Głównym narzędziem pracy pracownika socjalnego był rodzinny wywiad środowiskowy.

W 2018 roku w MGOPS zatrudnionych było 3 asystentów rodziny. Ośrodek pozyskał dofinansowanie do dwóch i pół etatów gminnych asystentów rodziny w formie dotacji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu: „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018” w wysokości 43 861 zł w tym dotacja w ramach rezerwy budżetu państwa 31 480 zł i środków Funduszu Pracy 12 381 zł.

Oceniając realizację celu operacyjnego: wzmocnienie pozytywnego wizerunku rodziny z dziećmi poprzez prowadzenie działań wspierających, informacyjnych i promocyjnych zauważyć należy nieznaczny wzrost liczby rodzin objętych pracą socjalną ze względu na problemy opiekuńczo-wychowawcze, co jest pożądane jeśli chodzi o założenia Strategii.

Pozytywnie należy ocenić to, że kolejne dzieci powracają z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych. Na pozytywne zmiany w dużej mierze wpłynęło wprowadzenie usprawnień organizacyjnych w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, które pozwoliły pracownikowi socjalnemu na bardziej efektywną pracę z rodzinami a szczególnie z rodzinami z dziećmi.

Cel 2. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz budowanie współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Solec Kujawski.

Cel operacyjny	Miernik/Wskaźnik	Działania w 2018 r.	Wskaźnik w poszczególnych latach				
			rok bazowy 2015	2016	2017	2018	rok docelowy 2023
Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz budowanie współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Solec Kujawski.	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w stosunku do wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w roku poprzednim.	<i>W 2015 roku wszczęto 87 procedury „Niebieskie Karty” w 2016-72, w 2017 – 66, a w 2018 roku wszczęto ich 86</i>	88%	82,76%	75,86%	98,85%	65%

Cel 2. - Działania

Cel 2.	Działania	Realizatorzy i Partnerzy
Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz budowanie współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Solec Kujawski.	A. Rozszerzenie profilaktycznej działalności informacyjno - konsultacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie.	MGOPS, organizacje pozarządowe, ochrona zdrowia, policja, GKRPA, oświata.
	B. Realizacja projektów na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym organizowanie grup wsparcia.	MGOPS, organizacje pozarządowe.
	C. Profesjonalizacja Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez szkolenia i zajęcia warsztatowe jego członków	Wszystkie podmioty wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.
	D. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.	MGOPS, policja, oświata, ochrona zdrowia, GKRPA, UMiG, organizacje pozarządowe.

Ad. A. i Ad. B. W roku 2018 w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie zatrudnieni byli: pracownik socjalny, psycholog i kurator zawodowy.

W zakresie działalności punktu pracownicy między innymi: udzielają osobie/rodzinie, wobec której stosowana jest przemoc informacji oraz adresów instytucji świadczących specjalistyczną pomoc: prawną, psychologiczną, medyczną, socjalną lub finansową itp., a przede wszystkim informacji o formach udzielanej pomocy dzieciom. Pracownicy socjalni i członkowie Komisji

Interdyscyplinarnej monitorują sytuację rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy, do czasu ustania zjawiska; współpracują z Policją; pedagogami szkolnymi; pielęgniarkami środowiskowym; prowadzą dokumentację działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy, efektów tych działań oraz innej dokumentacji Punktu; współpracują z prasą lokalną w zakresie informacji o problemie przemocy i pracy Punktu Konsultacyjnego; pomagają klientom w pisaniu pism do różnych instytucji (odwołania, pozw, wnioski, zawiadomienia).

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim realizował projekt pt.: „Porozumienie bez przemocy”, celem którego było dostarczenie kobietom doznającym przemocy okazji do przeżycia pozytywnych doświadczeń społecznych korygujących obraz siebie, umożliwianie nabycia umiejętności radzenia sobie z własną emocjonalnością oraz stworzenie okazji do odreagowania napięć leżących u podłoża przemocowych zachowań, a także poznanie sposobów radzenia sobie z objawami własnej agresywności i porozumienia bez przemocy.

Ad. C. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie brali udział w szkoleniach: „Dialog motywujący w pracy z rodziną dotkniętą przemocą i problemem alkoholowym” – 30 osób.

Ad. D. W okresie sprawozdawczym odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, podczas którego omawiano sprawy związane z przemocą w rodzinach. W skład Zespołu wchodził: pracownik socjalny, policjant, pedagodzy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pielęgniarki i kuratorzy.

Procedura „Niebieskie Karty” W ramach pracy socjalnej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w okresie sprawozdawczym: prowadzono 121 Procedur „Niebieskie Karty”, odbyły się 273 posiedzenia grup roboczych, wystosowano do Policji i do Prokuratury 8 spraw o wszczęcie postępowania o podejrzeniu stosowania przemocy w rodzinie, zakończono 67 procedur „Niebieskie Karty” z powodu ustania przemocy lub braku przesłanek do wszczęcia procedury.

Oceniając realizację celu: zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz budowania współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Solec Kujawski pozytywnie należy ocenić zmniejszenie liczby wszczętych procedur „Niebieskie Karty”.

Należy zauważyć znaczny wzrost zamkniętych procedur „Niebieskie Karty”, który w porównaniu z rokiem poprzednim wzrósł prawie dwukrotnie. Istotny wpływ na zamykanie tychże procedur na terenie gminy ma świadczenie osobom potrzebującym wsparcia prawnego, społecznego i psychologicznego oraz działania profilaktyczne.

Cel 3. Wspieranie rozwoju aktywności i integracji społecznej oraz zapewnienie wsparcia umożliwiającego osobom starszym i niepełnosprawnym funkcjonowanie w środowisku

Cel operacyjny	Miernik/Wskaźnik	Działania w 2018 r.	Wskaźnik w poszczególnych latach				
			Rok bazowy 2015	2016	2017	2018	Rok docelowy 2023
Wspieranie rozwoju aktywności i integracji społecznej oraz zapewnienie wsparcia umożliwiającego osobom starszym i niepełnosprawnym funkcjonowanie w środowisku	Liczba osób starszych powyżej 60 roku życia, uczestniczących w realizacji zajęć aktywizujących w stosunku do ogółu mieszkańców powyżej 60 roku życia.	<i>180 osób starszych, powyżej 60 roku życia uczestniczyło w projektach realizujących zajęcia aktywizujące. Liczba osób w wieku powyżej 60 roku życia w Gminie wynosiła 3686.</i>	4%	4,5%	4,6%	4,88%	6%
	Liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym do liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.	<i>129 osób korzystało z pomocy w formie usług opiekuńczych Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wynosiła 3080.</i>	3%	3,79%	3,83%	4,18%	5%

Cel 3. - Działania

Cel 3.	Działania	Realizatorzy i Partnerzy
Wspieranie rozwoju aktywności i integracji społecznej oraz zapewnienie wsparcia umożliwiającego osobom starszym i	A. Realizacja projektów na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej, promujących integrację ludzi niepełnosprawnych i starszych, w tym budowanie pozytywnego wizerunku tych osób w społeczeństwie	MGOPS, organizacje pozarządowe, WTZ, ŚDS, SCK, Centrum Aktywności i Edukacji – Biblioteka Publiczna.
	B. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności i przestrzeni publicznej.	MGOPS, organizacje pozarządowe, UMiG, PFRON.

niepełnosprawnym funkcjonowanie w środowisku	C. Zapewnienie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym w miejscu zamieszkania oraz inicjowanie działań w zakresie tworzenia placówek wsparcia dziennego.	Gmina, MGOPS, organizacje pozarządowe.
	D. Zapewnienie osobom potrzebującym całodobowej instytucjonalnej opieki	MGOPS, organizacje samorządowe, Gmina, podmioty gospodarcze, ochrona zdrowia.
	E. Organizowanie grup wsparcia lub innych form pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym oraz ich rodzinom.	MGOPS, organizacje pozarządowe.
	F. Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych).	Gmina, MGOPS, organizacje pozarządowe.

Ad. A. W ramach aktywizacji społecznej promującej ludzi starszych i niepełnosprawnych i budowania pozytywnego wizerunku tych osób w społeczeństwie zrealizowano następujące projekty i programy:

Projekty zrealizowane przez Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych we współpracy z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim:

Projekt: „Dobra pora na seniora”, celem którego było zapobieganie izolacji społecznej oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, samotnych z terenu Gminy Solec Kujawski. W ramach tego projektu odbył się festyn pn.: „Senior naszym przyjacielem”, podczas którego 100 seniorów miało możliwość integracji ze społecznością lokalną, wziąć udział w tańcach, grach i zabawach. Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miejskiego oraz od lokalnych przedsiębiorców.

Projekt: „Wieczera wigilijna dla osób starszych, samotnych”, celem którego było zapobieganie izolacji społecznej oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, samotnych z terenu Gminy Solec Kujawski. Wieczera wigilijna dla 50 osób odbyła się w restauracji „Jaskiniowej”, podczas której wspólnie spożyto tradycyjny posiłek, był czas na rozmowy, słuchanie i śpiewanie kolęd. Każdy uczestnik otrzymał spod choinki paczkę świąteczną. Projekt stworzył seniorom i osobom samotnym warunki do integracji i przebywania w okresie świątecznym z innym człowiekiem. Projekt współfinansowany był ze środków z Urzędu Miejskiego oraz od lokalnych przedsiębiorców.

Projekt „Razem przez świat – Na pełnym morzu”, którego celem było zwiększenie aktywności osób z niepełnosprawnością w imprezach kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych na terenie

województwa kujawsko-pomorskiego oraz wsparcie opiekunów i wolontariuszy poprzez szkolenia zmierzające do nabycia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi. W ramach projektu odbył się wykład problemowy z elementami warsztatu dla członków rodzin i opiekunów osób niepełnosprawnych. Drugim zadaniem był „Letni piknik integracyjny”, w którym uczestniczyły 82 osoby, w tym 49 osób niepełnosprawnych. Podczas pikniku miały miejsce konkursy z nagrodami, pokaz i nauka tańca pirackiego. Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miejskiego oraz PFRON.

Projekt: „Aktywność w niepełnosprawności”, którego celem było podnoszenie kompetencji społecznych osób z niepełnosprawnością oraz wzmocnienie procesu integracji, a także rozpowszechnianie i pogłębianie wiedzy. W ramach projektu zrealizowano:

- wycieczkę krajoznawczo-zdrowotną do Sarbinowa, w której uczestniczyło 51 osób,
- wyjścia kulturalno-oświatowe (seans filmowy w SCK oraz spektakl w Operze NOVA w Bydgoszczy),
- zabawę świąteczno-noworoczną dla 70 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz opiekunów dzieci,
- wykład promujący zdrowie psychiczne.

Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miejskiego.

Projekt: „Razem w święta”, którego celem była integracja i wprowadzenie w świąteczny nastrój społeczności lokalnej poprzez wspólne strojenie choinki i dekorowanie pierników.

W 2018 roku wszystkie osoby korzystające z Parku Wodnego w Solcu Kujawskim, które ukończyły 60 rok życia uprawnione były do nabycia Biletu „60+” w cenie 6 zł. na godzinę do Parku Wodnego - w dni powszednie od godz. 15.30 do 21.30 .

Na terenie Gminy, kolejny rok przy Bibliotece Publicznej mającej swoją siedzibę w Centrum Aktywności i Edukacji działał **Uniwersytet Trzeciego Wieku** w Solcu Kujawskim powołany w październiku 2012 roku. Każdy ze słuchaczy otrzymuje indeks, w którym zbiera wpisy prowadzących poszczególne wykłady, w których uczestniczy.

Oprócz wykładów pojawiają się też różne inicjatywy w zależności od zapotrzebowania studentów.

Są to m in.:

- Koło Turystyczne, w ramach którego organizowane są ciekawe wycieczki zarówno krajowe jak i zagraniczne;
- Lektoraty z języka angielskiego, w których uczestniczą osoby zainteresowane.;

- Rajd Piechura, który gromadzi w soboty miłośników pieszych wycieczek po okolicy;
- Joga, dla osób które aktywnie lubią spędzać czas;
- Komputerowy Klub Seniora, bo na naukę nigdy nie jest za późno.

Zainteresowanie udziałem w zajęciach jest bardzo duże.

Ad. C. Placówki wsparcia dziennego:

Na terenie Gminy działa Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy działa od 1997 r.

Jest placówką dziennego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Dom jest typu ABC, co oznacza:

A – dla osób przewlekle chorych psychicznie,

B – dla osób upośledzonych umysłowo,

C – dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych.

Głównym celem działalności jest podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną jak najbardziej samodzielnego życia. Działalność Domu jest ukierunkowana na pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i rozwiązywaniu codziennych problemów osób w nim przebywających poprzez różnego rodzaju formy aktywizacji. Zajęcia prowadzone są indywidualnie i grupowo. Dom przeznaczony jest dla 35 osób, czynny od poniedziałku do piątku, w godzinach 7.00–15.00.

Warsztat Terapii Zajęciowej działający przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim.

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką dziennego pobytu, przeznaczoną dla 30 osób (zwiększenie o 5 osób nastąpiło od 2016 roku). Do placówki uczęszczają osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w 2017 roku uczęszczało 30 osób. Warsztat realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę swoich indywidualnych możliwości oraz umożliwiające powrót na rynek pracy. Rehabilitacja prowadzona była w sześciu pracowniach: stolarskiej, krawieckiej, technik biurowych, rękodzieła, pracowni gospodarstwa domowego, oraz pracowni rzemiosła twórczego (realizującego przygotowanie zawodowe poprzez produkcje mydła i świec ozdobnych) uruchomionej od 1 stycznia 2016 roku. Poza zajęciami w pracowniach odbywa się również rehabilitacja ruchowa (zajęcia indywidualne i grupowe), zajęcia kulturalno – rekreacyjne (treningi nordic walking, zajęcia muzyczne) oraz spotkania z psychologiem (grupy spotkaniowo – treningowe mające na celu kształtowanie postaw, tolerancji wobec innych, empatii,

wrażliwości interpersonalnej, emocjonalnej i intelektualnej) oraz indywidualne wsparcie psychologa.

Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2018 r. objęto ogółem **129 rodzin**. Zrealizowanych zostało **20 948 godzin świadczeń**. Ośrodek wydatkował na ten cel **398 012,00 zł**. Realizacja usług objęta była kontrolą pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Cena jednej godziny usług opiekuńczych w ciągu całego roku wynosiła **19 zł**. Realizacja powyższych świadczeń umożliwiła osobom starszym, z niepełnosprawnością fizyczną pozostanie w swym środowisku zamieszkania. Pomoc w formie usług opiekuńczych świadczona była przez opiekunki zatrudnione w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. W uzasadnionych przypadkach funkcjonowała rozszerzona oferta usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych w godzinach popołudniowych i w dni wolne od pracy.

W celu dotarcia do jak największej społeczności osób starszych, wymagających usług opiekuńczych, Ośrodek realizował Program „Opieka 75+”, współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Program w swoim założeniu miał za zadanie:

- zapewnieni wsparcia i pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w ramach usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych;
- poprawę jakości życia osób w wieku 75 lat i więcej;
- umożliwienie gminom rozszerzenia oferty usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej;
- wsparcie finansowe gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym.

W ramach Programu „Opieka 75+”, w formie usług opiekuńczych zostało objętych 9 osób w wieku powyżej 75 roku życia. Były to osoby, które dotąd nie korzystały z pomocy w formie usług opiekuńczych, jak również osoby, które wymagały zwiększenia dotychczasowej ilości godzin usług. Ośrodek pozyskał na realizację Programu z budżetu państwa kwotę **18 317,00 zł**.

Specjalistycznymi usługami dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na podstawie decyzji administracyjnych, objęto **17 rodzin**, w tym **20 dzieci**. Były one objęte wsparciem pedagoga, rehabilitanta lub logopedy. Liczba świadczeń wyniosła **1673 godziny**. Na realizację tego zadania wydatkowano kwotę **59 206,00 zł**. Jakość realizacji usług objęta była kontrolą pracowników merytorycznych Ośrodka. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie sprawozdawczym wynosił za jedną godzinę pracy pedagoga 33,90 zł, rehabilitanta 50,00 zł. I 71,50 zł. za godzinę pracy logopedy.

Ad. D. Na terenie Gminy nie ma instytucji zapewniającej całodobową instytucjonalną opiekę

osobom potrzebującym. Osoby, którym nie można było zapewnić właściwej pomocy w środowisku, w tym również poprzez zabezpieczenie odpowiedniej ilości godzin usług opiekuńczych, kierowane były przez Ośrodek do domów pomocy społecznej. W roku ubiegłym skierowano do DPS 2 osoby z terenu Miasta i Gminy Solec Kujawski. W 2018 roku wydatki związane z pobytem mieszkańców w DPS wyniosły **369 801,00 zł**.

Pomocą w tej formie objęto **14 osób**, w tym:

dla osób z zaburzeniami psychicznymi – **5 osób**,

dla osób somatycznie chorych – **2 osoby**,

dla osób w podeszłym wieku – **6 osób**,

dla osób niepełnosprawnych intelektualnie – **1 osoba**.

Od listopada 2018 roku w Ośrodku rozpoczęła się realizacja projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020, pn.: „**Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych**”. W ramach projektu 6 osób objęto specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w formie wsparcia fizjoterapeuty w miejscu zamieszkania klientów.

Ad. F. Specjalistycznymi usługami dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na podstawie decyzji administracyjnych, objęto **17 rodzin**, w tym **20 dzieci**. Były one objęte wsparciem pedagoga, rehabilitanta lub logopedy. Liczba świadczeń wyniosła **1673 godziny**. Na realizację tego zadania wydatkowano kwotę **59 206,00 zł**. Jakość realizacji usług objęta była kontrolą pracowników merytorycznych Ośrodka. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie sprawozdawczym wynosił za jedną godzinę pracy pedagoga 33,90 zł, rehabilitanta 50,00 zł. I 71,50 zł. za godzinę pracy logopedy.

Jeśli chodzi o cel operacyjny: wspieranie rozwoju aktywności i integracji społecznej oraz zapewnienie wsparcia umożliwiającego osobom starszym i z niepełnosprawnością funkcjonowanie w środowisku zauważyć należy nieznaczny wzrost aktywności osób starszych jeśli chodzi o zajęcia aktywizujące. Zauważalny jest wzrost liczby osób, które miały możliwość skorzystania z pomocy w formie usług opiekuńczych dzięki realizacji dwóch dodatkowych projektów, co jest efektem pożądanym.

Cel 4. Zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny	Miernik/Wskaźnik	Działania w 2018 r.	Wskaźnik w poszczególnych latach				
			Rok bazowy 2015	2016	2017	2018	Rok docelowy 2023
Zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.	Liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie do liczby mieszkańców.	<i>Ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 883 osoby w rodzinach. Liczba mieszkańców Gminy wynosiła 16018.</i>	6,5%	6,38%	5,84%	5,51%	5,5%
	Liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne do liczby osób, którym przyznano świadczenie ogółem.	<i>Ogółem 593 osobom przyznano świadczenie, w tym świadczenia pieniężne przyznano 299 osobom.</i>	54%	55,41%	53,24%	50,42%	50%
	Liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne do liczby osób, którym przyznano świadczenie ogółem.	<i>Ogółem 593 osobom przyznano świadczenie, w tym świadczenia niepieniężne przyznano 370 osobom.</i>	62%	76,75%	60,22%	62,39%	65%
	Liczba dzieci korzystających z dożywiania.	<i>153 dzieci skorzystało z pomocy w formie dożywiania.</i>	240	207	176	153	240
	Liczba osób bezdomnych, które skorzystały ze schronienia w stosunku do osób którym wydano skierowanie do schroniska, noclegowni.	<i>6 osób bezdomnych, którym wydano skierowanie do schroniska skorzystało z tej formy pomocy.</i>	100%	100%	100%	100%	100%
	Stosunek liczby osób	<i>123 osobom przyznano</i>	89%	45,18%	45,10%	40,86%	89%

korzystających z tytułu bezrobocia do liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP.	<i>pomoc społeczną, z tytułu bezrobocia a liczba zarejestrowanych w PUP wynosiła 301 osoby.</i>						
Liczba osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej do liczby osób, którym udzielono pomocy i wsparcia.	<i>Wśród 593 osób, którym udzielono pomocy i wsparcia 312 stanowiły osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej.</i>	40%	34,80%	39,30%	52,61%	30%	

Cel 4. - Działania

Cel 4.	Działania	Realizatorzy i Partnerzy
Zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.	A. Organizacja szkoleń zawodowych, warsztatów aktywnego poszukiwania pracy, wsparcia psychologicznego.	MGOPS, PUP, organizacje pozarządowe, WTZ.
	B. Tworzenie i rozwój podmiotów ekonomii społecznej	MGOPS, WTZ, ŚDS, UMiG, organizacje pozarządowe.
	C. Zatrudnianie w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych i społecznie użytecznych.	PUP, UMiG, MGOPS
	D. Realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Programu Przeciwdziałania Narkomanii.	GKRPA, MGOPS, policja, oświata, ochrona zdrowia, organizacje pozarządowe.
	E. Wspieranie i prowadzenie działań profilaktycznych i terapeutycznych promujących trzeźwość, życie bez nałogów, zdrowy styl życia i inne.	MGOPS, organizacje pozarządowe, GKRPA.
	F. Rozwój i funkcjonowanie świetlic terapeutycznych dla dzieci i młodzieży oraz innych form wsparcia terapeutycznego.	MGOPS, organizacje pozarządowe, UMiG, GKRPA.
	G. Udział młodzieży w projektach pozaszkolnych	Organizacje pozarządowe, szkoły, MGOPS.
	H. Funkcjonowanie streetworkerów (opiekunowie młodzieży na osiedlach)	MGOPS, szkoły,

		organizacje pozarządowe.
I. Systematyczne monitorowanie problemu bezdomności, zapewnienie schronienia w okresie zimowym.		MGOPS, organizacje pozarządowe.
J. Świadczenie pomocy finansowej lub w naturze w formach przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej, w tym zapewnienie bezpłatnych posiłków dla dzieci w szkołach i przedszkolach		MGOPS, parafie, organizacje pozarządowe, szkoły przedszkola.
K. Realizacja świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i wychowawczych.		MGOPS, Gmina.
L. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)		MGOPS.

Ad. A. Realizowane w ramach działalności Powiatowego Urzędu Pracy

Ad. B. Nie został zrealizowany

Ad. C. W 2018 roku na podstawie umowy z Powiatowym Urzędem Pracy w ramach staży zatrudniono 1 osobę na czas określony 6 miesięcy i 2 osoby odbyły praktyki zawodowe.

Ad. D. „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na rok 2018” został zrealizowany przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim i zakończony sprawozdaniem. Zrealizowany został również „Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na rok 2018”, który również zakończony został sprawozdaniem.

Ad. E. i Ad. F.

Prowadzenie konsultacji z zakresu przeciwdziałania narkomanii w czterech szkołach na terenie Solca Kujawskiego. Celem funkcjonowania punktu było prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii. W 2018 roku w Punkcie, który czynny był w czterech szkołach na terenie Solca Kujawskiego zrealizowano 77 godzin konsultacji, w trakcie których udzielono 17 porad. Część osób podjęła dalsze, zlecone działania. Głównie zgłaszali się uczniowie szkół oraz rodzice. W spotkaniach poruszano tematy związane ze szkodliwością zażywania narkotyków, picia alkoholu, uzależnienia od komputera, Internetu, telefonu komórkowego, motywowano do udziału w programie FRED.

Prowadzenie profilaktyki z zakresu przeciwdziałania narkomanii w czterech szkołach na terenie Solca Kujawskiego. Obyło się 31 godziny zajęć profilaktycznych, w których wzięło udział 752 uczniów. Celem zajęć było urealnienie skutków eksperymentowania z narkotykami oraz rozwijanie czynników chroniących – budowania relacji, otwartości, zaufania, współpracy. Zajęcia

miały charakter warsztatowy, spotykały się z dużym entuzjazmem i zaangażowaniem uczniów.

Program „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” obejmował 40 godzin zajęć warsztatowych i skierowany był do osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, nauczycieli i wychowawców z czterech szkół w Solcu Kujawskim. Ogółem przeszkolono 37 osób. Program miał na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych oraz zmianę postaw wychowawczych rodziców, wychowawców na takie, które by zapobiegały lub minimalizowały wystąpienie zachowań problemowych i ryzykowanych dzieci i młodzieży.

Trzeźwościowy Festyn Rodzinny pn. „Wspólnie przeciw uzależnieniom” - zorganizowany przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Radą Osiedla Toruńskiego na osiedlu Toruńskim. Głównym celem imprezy było propagowanie trzeźwego stylu życia, profilaktyka uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz ukazanie alternatywnych metod spędzania czasu wolnego.

Teatroterapia - jako sposób wyrażania prawidłowych emocji i uczuć dziecka - zajęcia profilaktyczne dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Celem głównym warsztatów teatralnych mających charakter profilaktyczny było stymulowanie aktywności dzieci poprzez wzmacnianie w nim poczucia własnej wartości, wszechstronny rozwój osobowości dziecka, wyrównywanie dysproporcji rozwojowych, integracja zespołu, oraz przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.

Organizacja lokalnej konferencji na temat szkodliwości uzależnień - „Zagrożenia wynikające z uzależnień dzieci i młodzieży” Konferencja skierowana była do pracowników socjalnych, pedagogów, pielęgniarek środowiskowych, członków GKRPA. Jej celem była edukacja w zakresie rozpoznawania uzależnień w środowisku, podjęta została również problematyka FAS. W konferencji wzięło udział 50 osób.

Ad. G. Prowadzenie Punktu Światelko świadczącego specjalistyczną pomoc w związku z uzależnieniami i przemocą w rodzinie, w szczególności dla krzywdzonych dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych. Punkt „Światelko” w 2018 roku mieścił się w Szkole Podstawowej Nr 4. Obszarem jego działania jest miasto i gmina Solec Kujawski. Punkt pracuje przez cały rok, we wszystkie dni robocze od poniedziałku do piątku, w godz. 15.15- 17.15, natomiast we wtorki odbywają się konsultacje dla rodziców/opiekunów z pedagogiem w godz. 16.30-18.30. Punkt świadczy specjalistyczną pomoc w związku z uzależnieniami i przemocą w rodzinie, w szczególności dla krzywdzonych dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych poprzez: łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie; przygotowywanie dzieci i młodzieży do samodzielnego życia; kształtowanie właściwych postaw społecznych; eliminowanie zaburzeń zachowania; objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami

edukacyjnymi i profilaktycznymi; stwarzanie szansy do pokonywania niekorzystnych uwarunkowań w domu rodzinnym.

Ad. H. Projekt streetworker w stronę wykluczonym społecznie między innymi nastolatkom i bezdomnym. Od 2015 roku nową formą pomocy jest projekt streetworker skierowany w stronę wykluczonym społecznie między innymi nastolatkom i osobom bezdomnym. Zadaniem Streetworkera w 2018 roku podobnie jak w latach ubiegłych było ukazanie jak ważne jest zorganizowanie czasu wolnego młodym ludziom w oparciu o fakt, że to nuda jest powodem sięgania po pierwszego papierosa, narkotyki, czy alkohol. Praca z dziećmi na ulicy miała zmienić ich perspektywę patrzenia na życie, poszerzyć i zbudować w umysłach młodych ludzi nowe schematy zachowań, które pomogą im w rozwiązaniu problemów. Streetworker docierał do młodzieży zagrożonej zarówno uzależnieniem jak i wykluczeniem społecznym. Założeniem jego pracy była praca profilaktyczno-wychowawcza, mająca na celu dostarczenie młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego, poprzez wykorzystanie typowej dla wieku aktywności, tak, aby poprzez bezpośredni, niesformalizowany kontakt z pedagogami ulicy kształtować inny styl życia niż oferuje im ich środowisko.

Ad. I. W 2018 roku przeprowadzony został przez pracowników socjalnych przy współpracy z policją monitoring miejsc, w których istniała możliwość występowania osób bezdomnych, w celu objęcia schronieniem i pomocą. Osoby zagrożone bezdomnością oraz osoby bezdomne objęto pomocą finansową, rzeczową, przeprowadzono konsultacje z lekarzem rodzinnym w Przychodni Zdrowia i lekarzem rodzinnym i lekarzami specjalistami (psycholog, kurator sądowy, terapeuta uzależnień), konsultacjami ze specjalistami w punktach konsultacyjnych działających przy MGOPS. W celu przygotowania do okresu zimowego ukazały się ogłoszenia w lokalnej prasie, telewizji kablowej i na tablicach MGOPS o możliwości uzyskania pomocy przez osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością. Pracownicy socjalni kontaktowali się ze schroniskami na terenie województwa w celu kierowania osób bezdomnych do schronisk. Z osobami bezdomnymi i zagrożonymi bezdomnością pracował również streetworker.

Ad. J. Na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2018 roku z różnych form pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej skorzystały: 593 rodziny otrzymały pomoc i wsparcie.

Zasiłki celowe i w naturze (w tym specjalne zasiłki celowe) przyznawane były najczęściej na zakup: żywności, odzieży i obuwia, opału, podręczników i przyborów szkolnych, leków, środków czystości oraz dofinansowania do rachunków za gaz i energię elektryczną. Przyznawane były także z powodu zdarzenia losowego. Z tego tytułu 275 rodzin otrzymały zasiłek celowy, specjalistyczne zasiłki celowe przyznano 104 rodzinom.

W ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc

państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko–Pomorskim pomocą objęto 573 osoby.

Ad. K. W okresie sprawozdawczym, świadczeniami rodzinnymi objęto 844 rodziny; zasiłki i dodatki do zasiłków rodzinnych otrzymały 428 rodzin; świadczenia opiekuńcze otrzymały 75 rodzin; zasiłek pielęgnacyjny przysługujący osobie do 16 roku życia otrzymało 97 dzieci; zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności 136 osób; zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed ukończeniem 21 roku życia 111 osób; zasiłek pielęgnacyjny z tytułu ukończenia 75 roku życia – 12 osób.

W okresie sprawozdawczym wypłacono 18 091 świadczeń wychowawczych w ramach Programu „Rodzina 500 plus” na kwotę 9 010 224,25 zł. Świadczenia zostały wypłacone na 1399 dzieci wychowujących się w 1374 rodzinach.

Świadczenie w ramach programu „Dobry Start” wypłacono 1 451 rodzinom na łączną kwotę 612 300 zł dla 2 044 dzieci.

W 2017 roku pomocą w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objęto 103 rodziny. Wypłacono 1 588 świadczeń na kwotę 669 040,49 zł. Wydano w sprawie funduszu alimentacyjnego 166 decyzji.

Ad. L. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, w ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, od sierpnia 2016 roku uczestniczy w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

W okresie od stycznia do czerwca 2018 roku realizowany był Podprogram 2017, w ramach którego pomocą objęto łącznie 431 osób. Otrzymały one średnio po 48,39 kg żywności na osobę przez cały okres trwania Podprogramu.

W sierpniu 2018 roku rozpoczęto realizację Podprogramu 2018, w ramach którego nadal prowadzi się nieodpłatną dystrybucję artykułów spożywczych. Do 31 grudnia 2018 roku z programu skorzystało narastająco 350 osób, którym wydano łącznie 6.311,50 kg żywności.

Jeśli chodzi o realizację celu: zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym zaobserwowano nieznaczny spadek liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Spadła również liczba dzieci korzystających z pomocy w formie dożywiania oraz liczba osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej.

Cel. 5. Profesjonalizacja instytucji zaangażowanych w pomoc i integrację społeczną oraz zwiększenie aktywności społecznej i rozwój wolontariatu.

Cel operacyjny	Miernik/Wskaźnik	Działania w 2018 r.	Wskaźnik w poszczególnych latach				
			Rok bazowy 2015	2016	2017	2018	Rok docelowy 2023
Profesjonalizacja instytucji zaangażowanych w pomoc i integrację społeczną oraz zwiększenie aktywności społecznej i rozwój wolontariatu.	Ilość zrealizowanych Programów Aktywności Lokalnej.	<i>Nie zrealizowano Programu Aktywności Lokalnej.</i>	0	0	0	0	1
	Liczba wolontariuszy pracujących na rzecz społeczności lokalnej.	<i>8 wolontariuszy pracowało na rzecz społeczności lokalnej.</i>	21	21	32	8	25
	Liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I stopnia w zawodzie do liczby wszystkich pracowników socjalnych.	<i>Spośród 12 pracowników socjalnych, 5 osób posiadało specjalizację I stopnia</i>	67%	55,56%	55,56%	41,67%	100%
	Liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II stopnia w zawodzie do liczby wszystkich pracowników socjalnych.	<i>Spośród 12 pracowników socjalnych, 5 osób posiadało specjalizację II stopnia</i>	67%	55,56%	55,56%	41,67%	100%
	Liczba pracowników socjalnych do liczby rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną.	<i>12 pracowników socjalnych objęło pracą socjalną 599 rodzin, w tym osoby samotne.</i>	0,7%	2,55%	2,36%	2%	5%

Cel 5. Działania

Cel 5.	Działania	Realizatorzy i Partnerzy

Profesjonalizacja instytucji zaangażowanych w pomoc i integrację społeczną oraz zwiększenie aktywności społecznej i rozwój wolontariatu.	A. Utworzenie Centrum Wolontariatu i kontynuacja promowania idei wolontariatu na rzecz społeczności lokalnej.	MGOPS, UMiG, organizacje pozarządowe.
	B. Utworzenie i funkcjonowanie spółdzielni socjalnej.	MGOPS, PUP, organizacje pozarządowe.
	C. Realizacja Programów Aktywności Lokalnej.	MGOPS, UMiG, organizacje pozarządowe.
	D. Współpraca ze Stowarzyszeniem im. Sue Ryder.	MGOPS, organizacje pozarządowe
	E. Wzmacnianie i rozwijanie umiejętności pracowników socjalnych działających na rzecz integracji społecznej poprzez systematyczne szkolenia i podnoszenie kwalifikacji.	MGOPS, PUP.
	F. Dostosowanie siedziby MGOPS do potrzeb mieszkańców i poprawy jakości świadczonych usług.	UMiG.

Ad. A. Nie został zrealizowany w części pierwszej.

Promowanie wolontariatu i szerzenie wolontariatu:

Projekt „Wolontariat w MGOPS”. W ramach projektu pomocą wolontariuszy objęto około 230 osób. Wolontariusze służyli pomocą w odrabianiu zadań domowych dzieciom w świetlicach. Wspólnie z dziećmi grali w gry, uczestniczyli we wspólnych pogadankach oraz pomagali przy imprezach okolicznościowych organizowanych w świetlicy. Ponadto pomocą służyli podczas realizacji półkolonii i festynów organizowanych na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski. Udzielano również wsparcia przy imprezach organizowanych na rzecz osób chorych, starszych i niepełnosprawnych. W 2018 roku podpisano łącznie 8 porozumień z wolontariuszami.

Ad. B. Nie został zrealizowany

Ad. C. Nie został zrealizowany

Ad. D. W ramach współpracy z Sue Ryder mieszkańcy Gminy korzystali z usług świadczonych przez Stowarzyszenie.

Ad. E. Jedną z najważniejszych funkcji polityki personalnej jest wspieranie rozwoju i kariery zawodowej pracowników. Prawidłowy wybór szkoleń pozwala na systematyczny wzrost umiejętności i kwalifikacji specjalistycznych pracowników. W celu podnoszenia swoich kompetencji i kwalifikacji zawodowych pracownicy socjalni i asystenci rodziny uczestniczyli w szkoleniach, seminariach i konferencjach dotyczących m.in.

szkolenia:

- Zasady rozliczania projektów współfinansowanych ze środków unijnych – 2 osoby,

- Pomoc społeczna a ochrona zdrowia psychicznego 2018 - 3 osoby,
- Ochrona danych osobowych w systemie pomocy społecznej – 2 osoby,
- Świadczenie wychowawcze 500+ - aktualne problemy – 2 osoby,
- Prawidłowa realizacja projektów EFS w 2018 roku – szkolenie specjalistyczne – 3 osoby,
- Nowy plan kont 2018 – nowe zasady rachunkowości – 1 osoba,
- Superwizja – 8 osób,
- Rozdzielenie pracy socjalnej od postępowania administracyjnego – 4 osoby,
- Asystent rodziny – prawa, obowiązki, dokumentacja – 2 osoby,
- Doskonalenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, umiejętności radzenia sobie w procesie wychowawczym – 2 osoby,
- Księgowość w OPS – 1 osoba,
- Kontrola i monitoring projektów EFS W ramach PO WER i RPO – 2 osoby,
- Prawo w obronie rodziny zagrożonej przemocą – 2 osoby,
- Kierowanie zespołem – 2-dniowe warsztaty menedżerskie z elementami gry strategicznej i symulacji – 2 osoby,
- Ochrona danych osobowych w stosunkach pracy i zmiany w prawie pracy – 1 osoba,
- Świadczenia rodzinne 2018 – aktualne problemy – 2 osoby,
- Fundusz Alimentacyjny 2018 – 1 osoba,
- „Usługi grupowe” nowe zadania do realizacji – nowa funkcjonalność! – 2 osoby,
- Niebieska karta – 1 osoba,
- Wdrożenie ochrony danych osobowych zgodnie z RODO – 1 osoba,
- Dobry Start 300 Plus; Świadczenia Wychowawcze 500 Plus– 2 osoby,
- „Decyzje administracyjne w praktyce pomocy społecznej – zmiana, uchylenie, stwierdzenie nieważności” – 3 osoby,
- „Kodeks Postępowania Administracyjnego w praktyce jednostek pomocy społecznej – aktualności 2018” – 5 osób,
- Obsługa świadczenia „Dobry Start” realizowanego w ramach Oprogramowania Świadczenia Wychowawcze (SW) – 2 osoby,
- Ustawa o pomocy społecznej – aktualne problemy – 3 osoby,
- Mediacje rodzinne jako sposób rozwiązywania konfliktów – 3 osoby,

- Zostań Mediatorem – szkolenie z mediacji – 2 osoby,
- Podejrzenie przemocy domowej wobec dziecka – diagnoza i interwencja – 1 osoba,
- Zastosowanie Kodeksu Postępowania Administracyjnego w systemie pomocy i wsparcia społecznego – 2 osoby,
- „Asystent rodziny – kompleksowe szkolenie w wymiarze teoretycznym, prawnym i metodycznym” – 1 osoba,
- Zapobieganie i leczenie chorób otępiennych mózgu – 3 osoby,
- Świadczenia Rodzinne – aktualne problemy – 1 osoba,
- Kierowanie i odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej w praktyce – aktualności 2018 – 4 osoby,
- „Akademia Streetworkingu” – 2 osoby,
- „Ochrona danych osobowych po wejściu w życie RODO w praktyce jednostek pomocy społecznej” 4 osoby,
- „Nowelizacja rozporządzenia ws. Dokumentacji pracowniczej – czwarta część akt osobowych i zmiany w ewidencji czasu pracy” 1 osoba,
- Posiłek w domu i szkole – nowy rządowy program na lata 2019-2023 oraz Domy Pomocy społecznej – aktualne problemy – 2 osoby,
- Aktywny Senior XXI wieku – 2 osoby,
- Klasyfikacja Budżetowa w świetle interpretacji Ministerstwa Finansów – 1 osoba,
- Przygotowania do zamknięcia roku 2018 w jednostkach sektora finansów publicznych – 1 osoba;

konferencje i seminaria:

- „Praktyka wdrożenia RODO – jak przed 25 maja 2018 roku przygotować się do najważniejszych wymagań? – 2 osoby,
- Debata poświęcona projektom realizowanym w ramach Działania 2.5 PO WER mająca na celu wsparcie Ośrodków Pomocy Społecznej i ich pracowników – 2 osoby,
- „Blżej Funduszy Europejskich” – 2 osoby,
- „Wspólnie o Konstytucji na Narodowym” – 1 osoba,
- Konferencja w ramach jubileuszu 100-lecia polskiej polityki społecznej „Przeszłość – Terazniejszość - Przyszłość – 1 osoba,
- Spotkanie dotyczące programu „Dobry Start” – 1 osoba,
- IV Kujawsko-Pomorskie Forum Pomocy społecznej – 3 osoby,

- Narada dla Pełnomocników Gminnych ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Członków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych – 2 osoby,
- Narodowa Debata o Rodzinie – 2 osoby,
- III Kujawsko-Pomorskie Forum Psychiatrii Środowiskowej. Psychiatria Środowiskowa, a Centrum Zdrowia Psychicznego. Rzeczywistość, a oczekiwania. – 1 osoba,
- Spotkanie w ramach projektu „Czyste Powietrze” – 2 osoby,
- Seminarium „Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2017 – Podprogram 2018, 2 osoby.

Pozyskanie i zatrzymanie pracowników o wysokich kwalifikacjach oraz stałe uzupełnianie wiedzy i umiejętności pracowników w sposób decydujący wpływają na pozycję Ośrodka. Rosnące potrzeby i oczekiwania społeczeństwa powodują poszerzenie zakresu działań, a wykwalifikowani pracownicy radzą sobie znacznie lepiej z nowymi zadaniami.

Ad. F. Od 1 lipca 2016 r. Zarządzeniem nr IV/87/16 Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski z w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej nastąpiło wdrożenie uprawnień organizacyjnych polegające na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych, które pozwoliło na zwiększenie czasu pracownika socjalnego poświęconego indywidualnej pracy z klientem. W 2018 roku dokonano zmian zgodnych z projektem „**Pracownik socjalny – profesjonalna pomoc**”, w wyniku którego powstały nowe zespoły, które ukierunkowane są na poprawę jakości świadczonych usług z wykorzystaniem potencjału kadry.

Analizując Cel operacyjny: „zwiększenie aktywności społecznej, rozwój wolontariatu i profesjonalizacja instytucji zaangażowanych w pomoc i integrację społeczną” zauważyć należy brak realizacji programów aktywności. Pozytywną zmianą jest zwiększenie liczby pracowników socjalnych, którzy mogą objąć pracą socjalną więcej rodzin i które dzięki mniejszemu obciążeniu mogą zapewnić klientom profesjonalną pomoc i wsparcie.

Cel 6. Wzmacnianie integracji mieszkańców Miasta i Gminy Solec Kujawski poprzez podejmowanie działań rewitalizacyjnych.

Cel operacyjny	Miernik/Wskaźnik	Działania w 2018 r.	Wskaźnik w poszczególnych latach				
			Rok bazowy 2015	2016	2017	2018	Rok docelowy 2023
Wzmacnianie integracji mieszkańców Miasta i Gminy Solec Kujawski poprzez podejmowanie działań rewitalizacyjnych.	Liczba osób objętych rewitalizacją w stosunku do ogółu mieszkańców Solca Kujawskiego.	<i>Nie podjęto działań w programie rewitalizacji.</i>	0	0	0	6	50
	Liczba zrealizowanych projektów.	<i>Nie zrealizowano projektów w programie rewitalizacji.</i>	0	0	0	1	3

Cel 6. Działania

Cel 6.	Działania	Realizatorzy i Partnerzy
Wzmacnianie integracji mieszkańców Miasta i Gminy Solec Kujawski poprzez podejmowanie działań rewitalizacyjnych.	A. Włączanie instytucji, organizacji pozarządowych, podmiotów gospodarczych oraz mieszkańców z terenów rewitalizacyjnych do podejmowania działań w celu zagospodarowania czasu wolnego.	MGOPS, UMiG organizacje pozarządowe.
	B. Rozwijanie wolontariatu działającego na rzecz społeczności lokalnej	MGOPS, PUP.
	C. Podejmowanie działań mających na celu poprawę funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych, rozwój usług opiekuńczych.	MGOPS, organizacje pozarządowe.
	D. Podejmowanie działań aktywizujących społecznie i/lub zawodowo osoby i rodziny z terenów objętych programem rewitalizacji.	MGOPS, WTZ, PUP, organizacje pozarządowe.
Ad. A i B. Działania nie zostały zrealizowane.		
Ad. C. Od listopada 2018 roku w Ośrodku rozpoczęła się realizacja projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020, pn.: „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnym lub niepełnosprawnym”. W ramach projektu 6 osób objęto specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w formie wsparcia fizjoterapeuty w miejscu		

zamieszkania klientów. Wymiar ilości godzin dla jednej osoby mieści się w przedziale od 2 do 4 godzin tygodniowo. Projekt realizowany będzie do maja 2021 roku.

Ad. D. Działania nie zostały zrealizowane.

IV. WNIOSKI

W roku 2019 rekomenduje się utrzymanie zatrudnienia asystentów rodziny na poziomie roku 2018 i podejmowanie działań na rzecz podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny i pracowników socjalnych ze względu na wzrost liczby rodzin potrzebujących wsparcia z powodu problemów opiekuńczo-wychowawczych oraz ze względu na zadania związane z realizacją ustawy „Za życiem”.

Wskazana jest koordynacja działań instytucji i organizacji pozarządowych za rzecz wspierania rodziny oraz podejmowania działań na rzecz integracji rodziny ze środowiskiem lokalnym. Wskazane jest zwiększenie dostępności do specjalistycznego wsparcia rodzin z dziećmi.

Rekomenduje się:

- rozwijanie pakietu usług kierowanych do osób starszych i osób z niepełnosprawnością, w tym utworzenia placówki wsparcia dziennego oraz mieszkań wspomaganych;
- utworzenie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- rozszerzenie oferty wsparcia psychologicznego dzieci i rodziców, w związku z różnymi trudnościami wychowawczymi i innymi problemami dzieci, które utrudniają życie rodzinne, szkolne i prawidłowe funkcjonowanie dzieci w środowisku;
- zorganizowanie wsparcia psychologicznego małżonków i partnerów w sytuacjach kryzysu, szczególnie w związku z zagrożeniem rozpadu związku lub sytuacją konfliktu;
- zorganizowanie pomocy w nauce dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych, borykającymi się z trudnościami szkolnymi, w sytuacjach, gdy rodzice i opiekunowie nie są w stanie pomóc swoim dzieciom;
- prowadzenie aktywnej polityki senioralnej (wzbogacenie i rozszerzenie oferty wsparcia dla seniorów, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi);
- rozbudowę systemu wsparcia środowiskowego – utworzenie Domu Dziennego Pobytu, Klubu Seniora;
- zorganizowanie kolejnej edycji spotkań grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej;
- utworzenie grupy wsparcia dla rodziców borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
- rozszerzenie oferty pomocy rodzicom, których dzieci sięgnęły po środki psychoaktywne i zwiększenie działań profilaktycznych skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży, w związku z niepokojącymi informacjami o nasileniu się tego zjawiska w szkole średniej;

- efektywne wykorzystywanie zewnętrznych źródeł finansowania w celu rozbudowy oferty Ośrodka skierowanej w pierwszej kolejności na wsparcie osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, w tym poprzez realizację różnorodnych projektów i programów nakierowanych na aktywizację społeczną mieszkańców;
- rozbudowa bazy lokalowej Ośrodka;
- inwestowanie w rozwój zawodowy pracowników Ośrodka;

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Solcu Kujawskim

mgr Hanka Stamm